

REETTA VUOKKO-SYRJÄNEN

HARHA- KOTO

HERTTA KUSTANNUS
HELSINKI

Tekijä kiittää tuesta Suomen Kirjailijaliittoa ja
Tampereen kaupungin lahjoitus- ja tukirahastoa.

© Reetta Vuokko-Syrjänen 2025

ISBN 978-952-406-063-9

KL N84.2

Kansi: Karin Niemi

Taitto: Tuija Lappalainen

Painopaikka: Printon, Tallinna 2025

*Kaikille, jotka ovat joskus
haaveilleet vapaudesta*

Tiedätkö kun on niitä päiviä, jolloin on niin syvällä kusessa, että ainoa vaihtoehto on hommata snorkkeli? Mä en olisi ikinä antanut kirjettäni sorsalle, ellei mulla olisi ollut juuri sellainen päivä.

”Sähän voisit viedä tän perille”, sanoin mun ikkunan alla vaappuvalle sorsalle. Koska satunnaista sorsaakin kiinnostaa mun asiat enemmän kuin mutsia tai opeja tai ketään, ketä pitäisi. Mä tuijotin vihaisena nurtsia alhaalla. Tai pelkkää mutaa se siinä kohtaa vuotta oli. Mua otti aivoon niin pahasti, että ruttasin koko paperin ja heitin sen ikkunasta. Ja silloin sorsa räpytti kohti, nappasi mun kirjeen ja lensi jonnekin horisonttiin ennen kuin mä ehdin sanoa yhtään mitään.

Siinä hetkessä mä en vielä tiennyt, miten syvälle mä pian sukeltaisin. Hervannan kerrostalot näytti samoilta kuin aina ennenkin. Mun harhamaailman kulissit pysyi pystyssä, vaikka niihin oli tullut jo ensimmäinen särö. Kunnolla sälähtäisi vasta, kun sorsa palaisi maan äärestä.

Mutta mä en ole vielä kertonut teille edes miten mä olin päätynyt kuseen. Eli niin kuin mä sanoin, se oli päivä jolloin kaikki meni pieleen.

1

”**M**iten niin Suski ja Kiira muuttaa?” Tuijotin mutsia ja sen huivin alta karkaavaa hapsuista hennatukkaa. ”Siis viereiselle pihalle vai mihin?”

”Sinne Turkuun”, mutsi vastasi ihan kuin mä tietäisin mistä se puhui. ”Suski sai sen työn sieltä Vinkkarilta. Laivajuttuja. Niitä tehdään jossain siellä sataman lähellä.”

”Kyllä mä tiedän, että Suski haki Viking Linelle.” Mun kylkiluita puristi hupparin alla niin etten saanut henkeä. ”Mutta se haki puhelinpalveluun. Miksi ne muka muuttaisi?”

”No se on kai joku tiimijuttu. En mä tommosista tiedä, oon vapaa sielu.” Mutsi keskittyi sytyttämään suitsuketta sytkällä, jonka tankki oli tyhjä. ”Kysy Suskilta. Suski tietää.”

Ja juuri siinä oli ongelma. *Suski tietää.*

Suski ja Kiira on asuneet naapurirapussa niin kauan kuin mä muistan. Suskin ja Kiiran jääkaapissa on ruokaa, kun meillä on ituja ja huonoa energiaa karkottavaa ruusuvettä. Suskillä on lainata rahaa, kun kouluun pitää maksaa luokkaretki ja mutsi on käyttänyt toimeentulotuen ekologisesti kestävään hamekankaaseen, josta se ei ikinä ompele hametta. Suskin kämpässä näkyy lattia – meidän on peittynyt mutsin keskeneräisiin ”projekteihin”.

(Mä en jaksa enää siivota muualla kuin mun omassa huoneessa.)

Mun on aina ollut vaikea uskoa, että mutsi ja Suski on siskoja. Erityisesti siksi, että se on ainoa juttu, missä mulla on käynyt hyvä tuuri. Suski on järjen saareke mutsin sekoilujen keskellä.

Nyt järki muuttaa meiltä pois. Järki vie mukanaan myös Kiiran. Eli ainoan joka haluaa olla ystävä hintelälle 14-vee jätkälle, jonka uusin konsoli on kulahtanut Wii ja jonka ainut erityiskyky on juosta pakoon ihan helvetin kovaa.

Tuijotin mun huoneen kattoa. Se on valkoinen, tai on ainakin ollut joskus, ihan niin kuin kaikki pinnat täällä. Joskus isona mä haluaisin asua talossa, jossa mä saan itse päättää seinien värin. Kaupungin vuokratäpissä saa maalata vain ”helmenvalkoisella”, mitä ikinä se onkaan. Ihan vitun helmee.

Halusin huutaa. Mutta jos huuttaisin, mutsi tulisi katsomaan, mikä oli hätänä, ja sitten mulla menisi koko ilta sen rauhoitteluun.

Revin sivun mun matikanvihkosta ja kirjoitin siihen tikkukirjaimilla *VITTU!!!!* Repäisin seuraavan paperin ja kirjoitin lisää.

Rakas vitun maailma tai ihan kuka tahansa,
mua vituttaa!!!!!! Miksi kaikki on aina niin epäreilua?
Mun elämässä on muutenkin kaikki vituillaan, ja nyt
Suski ja Kiira muuttaa pois ja jättää mut pärjäämään
mutsin kanssa. Mä tiedän, että mutsi ei tarkoita pahaa,
mutta aina kun Suski on ollut hetkenkin pidempään
poissa kuvioista, meidän vuokrat on perinnässä ja
mutsi löytää taas jonkun "elämänsä rakkauden" joka
myy meidän stereot viinarahoiksi.

Mä en vaan jaksa, että tää on taas tätä.

Meidän opo otti nyt jo mut puhutteluun, koska
oon ollut liikaa poissa. "Olet jo kasilla, Ani, sinun pitää
ryhdistäytyä, että pääset ensi vuonna hyvään kou-
luun", my ass! Ryhdistäytyisi ite ja seuraisi vaikka, mitä
paskaa Rasmus ja kaverit postaa luokan WhatsAppiin
musta joka päivä. Hiton kiva mennä kouluun, kun joka
päivä on uusi nimi. Mä ajattelin, ettei mun ois tarvinnut
enää olla Köyhäpaska eikä Alelaariluuseri, kun saisin
säästettyä pullonpalautusrahoista vähän vaatteisiin.
Nyt rahat menee taas kaikki ruokaan, jos Suski ei oo
tällä katsomassa, mitä mutsi ostaa kun tuet tulee.

Mä olen nyt virallisesti menettänyt toivoni.

Haistakaa kaikki pitkä paska!

Ani

Rullasin kirjeen pieneksi mytyksi, niin pieneksi kuin suinkin sain puristettua. Paperin runnominen helpotti edes vähän. Tempaisin ikkunan auki. Kylmä syysilma lävähti kasvoille.

Alhaalla mudassa takapihan perällä, melkein metsänrajassa, tönötti yksinäinen sorsa tikkujaloillaan, vatsa pullasta piukeana. Muuten kaikki oli autiota. Vain kadun puolelta kuului kantiksestaan palaavien juoppojen mölinää.

”Sähän voisit viedä tän perille”, mä sanoin sille sorsalle.

Mä rutistin mun paperitolloa vielä kerran ja heitin sen niin pitkälle nurtsille kuin käsivoimat antoivat. Mutta se törmäsi ikkunanpokaan ja putosi ihan mun ikkunan alle.

Voi paska. Olisi pakko käydä hakemassa se. Muuten mutsi huomaisi sen röökille mennessään. Enkä mä jaksanut enää selittää.

Mutta silloin se sitten tapahtui. Se sorsa. Se oli ihan tavallinen pullasorsa, sellainen jolle mä sain pienenä heitellä vanhoja paahtiksenpaloja Ahvenisjärven rannassa. Vihreä pää ja harmaa kroppa. Se laskeutui *räpyti räpyti* lähemmäs nurtsille ja vaappui just siihen, mihin mun paperitollo oli pudonnut. Sekunnin sorsa katsoi suoraan muhun sen pienillä killisilmillä. Sitten se poimi mun paperin. Nokkaansa. Ja lensi pois.

Voi vittu.